

V Praze, dne 4.1.2023

## ***Zákon o obnově přírody***

### *Připomínky Svazu měst a obcí k Nařízení Evropského parlamentu a Rady o obnově přírody*

Svaz měst a obcí České republiky sdružuje více než 2 700 českých obcí, městysů a měst. Ty představují více než 8 milionů (79 %) z celkového počtu obyvatel České republiky, který v současné době činí přibližně 10,5 milionu obyvatel.

Svaz měst a obcí České republiky – dále jako SMO ČR vítá a podporuje snahy o zachování biodiverzity a je si vědom významu zelených ploch a zelené infrastruktury v urbánním prostředí na kvalitu života obyvatel ve městě. Nicméně z pohledu SMO ČR nejsou v návrhu Nařízení o obnově přírody vhodně zvolené prostředky ani vhodně nastavené cíle. Jako problematické vnímáme zejména:

### **Nezohlednění specifické situace jednotlivých evropských zemí**

Urbánní ekosystémy se jednotlivých evropských zemích zásadně liší. Česká republika se svou specifickou strukturou složenou především z malých a středních obcí představuje silně decentralizovaný systém, v němž rozhodování na místní úrovni hraje zásadní roli. Nařízení v této podobě, pokud budou cíle přeneseny na místní úroveň, zásadně ovlivní procesy rozhodování v oblasti územního plánování, investic a rozvoje měst. Trendy jako stárnutí populace a vylidňování či naopak rychlá urbanizace vyžadují rozdílný přístup na místní úrovni.

### **Nevhodné nastavení cílů**

Nastavení procentuálních limitů na národní úrovni vnímáme jako nevhodný instrument pro dosažení daného cíle. SMO ČR opakovaně upozorňuje, že není možné stanovit poměrové vyjádření k dosažení cílů (například snížením/zvýšením procent jednoho ukazatele). Evropa je rozmanitý kontinent jak stavem přírodních zdrojů, morfologií terénu a podnebím, tak i urbánní a populační zátěží. Je zcela zřejmé, že pouhá poměrová změna jednoho určeného ukazatele může vést v různých regionech k naprosto odlišným výsledkům. Považujeme za rozumné, aby byly nastaveny takové

**Svaz měst a obcí ČR**

**5. května 1640/65, 140 00 Praha 4, Česká republika, IČ: 63113074, DIČ: CZ 63113074**

**Tel.: 234 709 711, e-mail: [smocr@smocr.cz](mailto:smocr@smocr.cz)**

**Bank. spoj.: Komerční banka, a.s., č.ú.19-9221540247/0100**

**[www.smocr.cz](http://www.smocr.cz)**

parametry, které budou obsahovat absolutní čísla s nastavenými limitními hodnotami k dosažení.

### **Vznik národních plánů obnovy bez jasně definované participace místní úrovně**

Chápeme potřebu vzniku národních plánů obnovy (NRP) pro zachování biodiverzity a ochranu zelených ploch v urbánních ekosystémech, nicméně vidíme absolutní nutnost v zapojení do procesu přípravy takového dokumentu a ve skutečné partnerské spolupráci mezi národní a lokální či regionální úrovní. NRP budou představovat zásadní dopad pro místní úroveň, a proto by zde měl být aplikován při přípravě NRP princip partnerství, stejně jako při programování politiky soudržnosti. V opačném případě je možné, že tento plán nebude účinný, smysluplný a jako takový nebude moci být naplněn.

### **Nutnost úprav národní legislativy a dostatečné finanční alokace v oblasti investic do místní infrastruktury**

Při tvorbě NRP a dalším financování lokálního regionálního rozvoje je nutno zohlednit požadavky místní úrovně na integrovaná lokální řešení a investice do obnovy infrastruktury, které pomohou těmto cílům dosáhnout. Jeden příklad za všechny z historického města Olomouc: K navýšení počtu zelených ploch by zásadně přispěly stromové pásy v historických ulicích. Kromě podpory jejich výsadby je však v první řadě nutné řešit celkové rekonstrukce uličních profilů včetně přeložek inženýrských sítí, aby se uvolnily zablokováné zelené pásy pro výsadbu stromových prvků. Tato aktivita by výrazně pomohla obnově a navýšení počtu stromů ve městech, pro realizaci ve větším měřítku však nejsou aktuálně k dispozici dostatečné finanční objemy.

### **Článek 6. navrhovaného nařízení: přenesení odpovědnosti na místní úroveň**

Článek 6. navrhovaného nařízení skrývá při svém obecném nastavení a paušálních kritériích, které nezohledňují výchozí stav ani specifiku jednotlivých zemí, řadu rizik. Lze očekávat, že odpovědnost bude přenesena na místní úroveň, ovšem bez zajištění dostatečné administrativní a finanční podpory nebude realizace opatření či revitalizace ploch v území možná. Zohledněny musí být také reálné možnosti a odpovědnost místních samospráv například ve vztahu k soukromým plochám. Je třeba také více zohlednit kvalitu zelených prostranství a nároky uplatňovat na všechny vlastníky stejnou měrou.

## **Omezení pravomocí místní úrovně v oblasti územního plánování a rozvoje měst**

Svaz měst a obcí dále sdílí vážnou obavu dalších asociací o omezení místního rozvoje měst a obcí především ve vztahu k výstavbě a rozvoji měst. Celý proces od územního plánování až po samotnou výstavbu bude ve své náročnosti limitující, obce ztratí možnost plně rozhodovat o využívání půdy a vody na svém území. Toto může mít zásadní dopad na rozvoj celých oblastí, může to zhoršit již tak napjatou situaci v oblasti bytové politiky. Stejně tak je potřeba zohlednit dopad na další obory jako je například zemědělství či průmysl a rozvoj či udržení pracovních příležitostí.

**SMOČR se tímto připojuje k názoru dalších asociací zastupujících samosprávy a požaduje přepracování návrhu a jeho adaptaci na lokální podmínky a možnosti, a také zpřesnění cílů a procesů k nim vedoucích, tak, aby respektoval výkon samosprávy a negativně neovlivňoval budoucí rozvoj měst a obcí.**